

POSTANOWIENIE

Dnia 16 maja 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Dariusz Zawistowski (przewodniczący)

SSN Marian Kocon (sprawozdawca)

SSN Maria Szulc

w sprawie z wniosku W. S. i D. G.

o podział majątku wspólnego,

na posiedzeniu jawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 16 maja 2012 r.,

na skutek zagadnienia prawnego przedstawionego

przez Sąd Okręgowy

postanowieniem z dnia 27 stycznia 2012 r.,

"Jakie składniki majątku wspólnego spółki cywilnej w stanie prawnym obowiązującym przed dniem 20 stycznia 2005 r. podlegają rozliczeniu przy podziale majątku wspólnego byłych małżonków w sytuacji, gdy w dacie ustania ustawowej wspólności małżeńskiej małżonkowie byli jedynymi współnikami tej spółki, a rozwiązanie spółki nastąpiło już po ustanowieniu rozdzielności małżeńskiej, przy czym po ustaniu wspólności doszło do zmian w składzie spółki, bowiem jeden z małżonków z niej wystąpił i w jego miejsce wstąpiła inna osoba, w szczególności czy rozliczeniu podlega odszkodowanie wypłacone przez Zakład Ubezpieczeń za szkodę powstałą w wyniku kradzieży w okresie kiedy małżonkowie pozostawali we wspólności ustawowej i byli jednocześnie jedynymi współnikami spółki cywilnej, która poniosła stratę, a odszkodowanie to wypłacono jednemu z małżonków po ustaniu wspólności małżeńskiej i po rozwiązaniu spółki cywilnej?"

odmawia podjęcia uchwały.

Uzasadnienie

Sąd Rejonowy postanowieniem z dnia 23 maja 2011 r. dokonał podziału majątku wspólnego byłych małżonków, a Sąd Okręgowy, któremu została przedstawiona apelacja wnioskodawców do merytorycznego rozpoznania, przedstawił - na podstawie art. 390 § 1 k.p.c. - przytoczone na wstępie zagadnienie prawne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 390 § 1 k.p.c. jeżeli przy rozpoznawaniu apelacji powstanie zagadnienie prawne budzące wątpliwości, sąd może przedstawić to zagadnienie do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu, odraczając rozpoznanie sprawy.

Zagadnienie prawne przedstawione Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia powinno być postawione ogólnie i abstrakcyjnie tak, by mogło być rozpatrywane w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego, a ponadto budzić poważne wątpliwości. Muszą one mieć jednak charakter wyłącznie prawny, a zatem nie mogą jednocześnie obejmować elementu faktycznego sprawy.

Sąd Najwyższy nie może podjąć uchwały w trybie art. 390 § 1 k.p.c., gdy przedstawione zagadnienie sprowadza się w istocie do pytania o możliwy sposób rozstrzygnięcia sprawy. Sąd Okręgowy ma problem nie tyle z wykładnią przepisów, ale z ustaleniami faktycznymi. W szczególności w rozgraniczeniu majątku wspólnego małżonków oraz majątku spółki cywilnej z wyłącznym ich udziałem. Wynika to wprost ze sformułowania: „w szczególności czy rozliczeniu podlega odszkodowanie wypłacone przez Zakład Ubezpieczeń za szkodę powstałą w wyniku kradzieży w okresie kiedy małżonkowie pozostawali we wspólności ustawowej i byli jednocześnie jedynymi współnikami spółki cywilnej, która poniosła stratę, a odszkodowanie to wypłacono jednemu z małżonków po ustaniu wspólności małżeńskiej i po rozwiązaniu spółki cywilnej”.

W tej sytuacji należało odmówić rozstrzygnięcia przedstawionego zagadnienia prawnego, ponieważ nie spełnia ono wymagań przewidzianych w art. 390 § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy jedynie ubocznie zauważa, że małżonkowie decydując się na prowadzenie spółki cywilnej ze swoim wyłącznym udziałem niewątpliwie podejmują ryzyko trudności w odróżnieniu przynależności do majątków objętych wspólnością łączną, poszczególnych przedmiotów majątkowych. Trudności te, które będzie musiał „pokonać” Sąd Okręgowy, nie mogą jednak stanowić argumentu za „mieszaniem” obu stosunków prawnych z wyłącznym udziałem małżonków. Należy bowiem rozróżnić stosunek ustrojowej wspólności majątkowej małżonków od stosunku prawnego spółki cywilnej. Pierwszy z nich podlega regulacji zawartej w k.r.o., a drugi w k.c. Majątek spółki cywilnej z wyłącznym udziałem małżonków pozostaje poza ustrojowym stosunkiem majątkowym, a to oznacza, że w toku postępowania o podział majątku wspólnego małżonków nie podlegają rozliczeniu przedmioty majątkowe, które w chwili ustania wspólności wchodziły w skład majątku spółki cywilnej z wyłącznym udziałem małżonków. Brak odróżnienia obu stosunków prowadziłyby do niedopuszczalnego powstania spółki cywilnej między małżonkami, skoro zgodnie z zasadą numerus clausus katalog ustrojów majątkowych ma charakter zamknięty.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji postanowienia.